

Llibres

CULTURA | 22/04/2024

El darrer Sant Jordi de Miquela Serra a Quart Creixent

Després de 31 anys, la llibretera, que es jubilarà el pròxim mes de novembre, es prepara per darrera vegada per a un dels dies més importants de l'any

Cati Moyà

🕒 6 min

3 🗨️ 📌 🔄 📄

Miquela Serra a Quart Creixent aquest dilluns, deixant a punt tot el material per a aquest Sant Jordi.
ISAAC BUJ

PALMA És dissabte 20 d'abril i a mig dematí a Lloseta hi fa una calor d'estiu. Un parell d'hores abans, però, quan encara no ha sortit el sol,

fan falta un parell de mànigues per suportar el fred. “De camí cap aquí el cotxe marcava cinc graus!”, exclama Miquela Serra tan bon punt arriba al carrer del Mestre Antoni Vidal, on s’ha de fer la primera edició de Tot Esperant Sant Jordi, una fireta literària que omplirà aquest espai de llibres, converses i lectors. La llibretera de Quart Creixent és la primera a arribar-hi, quan passen només uns minuts de les set i mitja del matí, i ho fa amb un somriure serè, sense presses, amb la tranquil·litat de qui ja ho té tot per mà.

Enguany fa 31 anys que va començar a fer de llibretera, per març del 1993, i també serà enguany que ho deixarà. El pròxim mes de novembre es jubila i això fa que aquest Sant Jordi, el trenta-unè que viu com a llibretera de Quart Creixent, sigui el darrer. “El darrer com a llibretera!”, matisa tot d’una, amb els dits creuats i una rialla polissona. I tot i la il·lusió amb què viu aquests dies es coneix un bri de melangia en la seva expressió. Més que una llibretera, Miquela Serra és un referent per a tots aquells que durant dècades s’han acostat al carrer d’en Rubí i l’han trobada a l’altre costat de l’aparador, enfilada a un tamboret o trescant entre prestatgeries. Reconeix que ha estat molt important per a ella fer feina en aquest entorn, i es mostra molt agraïda pel gust que hi ha passat, i això que va entrar a fer feina a Quart Creixent gairebé de casualitat. “Jo feia feina a la merceria familiar, l’havien oberta quan jo tenia quatre anys i la coneixia perfectament, i hi feia feina amb ma mare. A ningú li va passar pel cap que fos el meu germà, qui hi treballàs, és clar, però bé, no me’n puc queixar perquè m’agradava”, relata, “però el meu germà i la meva cunyada eren socis de Quart Creixent i em van dir que cercaven qualcú i... Ja m’hi tens, per març del 93, ben a punt per començar a preparar Sant Jordi, vaig arribar!”

D'aquell primer 23 d'abril en recorda poques coses més enllà de la sensació “d'anar perduda” perquè el canvi de la merceria a la llibreria era encara massa recent. “No és el mateix que et demanin botons i calces que posar-te a recomanar llibres. Se n'ha d'aprendre, d'això”, afegeix, i en les tres dècades en què ha continuat governant la paradeta de Quart Creixent ubicada a la plaça Major reconeix que n'ha vistes de tot color. “Ens ha passat de tot, i tant, però jo em vull quedar amb la part bona de tot... El pitjor sempre ha estat el temps, és cert, no només perquè pugui ploure o això, sinó per la pena que passes els dies abans, que ara amb això de poder mirar tu la previsió cada estona al mòbil és un passar pena constant. Abans com a molt ho sabies el dia abans, quan deien la previsió i ja està”, rememora.

Hi va haver un any, de fet, en què per les prediccions van decidir ajornar Sant Jordi i passar-ho a l'endemà, cosa que va ser “una errada molt gran”. “Quan vàrem veure que devers les 11 feia un sol que cremava el cul a les llebres i que tothom venia a demanar-nos com és que no hi havia paradetes al carrer... En vàrem ser conscients, que ens havíem equivocat, però això quan s'ha de decidir no ho saps”, assegura. A tres dies per al Sant Jordi d'enguany les previsions també inclouen pluja, per a aquest dimarts 23 d'abril, i malgrat els dubtes i nervis que això provoca, tots aquests anys d'experiència fan que Miquela Serra s'ho prengui estoicament. “Mira fa dos anys, quin desastre, que el dematí no vàrem poder ni muntar”, recorda, “i tanmateix l'horabaixa va sortir el sol i la gent va sortir i hi va haver Sant Jordi igual. Jo em vull quedar amb això”. Hi ha optimisme i vitalitat, en les seves paraules, ni rastre de resignació.

A la pregunta del milió –quants de llibres deu haver venut en tots aquests Sant Jordis que ha viscut com a llibretera0150 hi respon amb

una bufada i una aixecada de cap. “És incalculable, incalculable...”, diu. “Però parlam de milers, segur”, li responem, i convençuda contesta que “i milers i milers i milers...”. Calcula que per a aquest dia solen fer entre un 20% i un 25% de la caixa de tot l’any, en una jornada de feina que comença molt prest i acaba molt tard. “Jo començ a preparar-la almenys un mes abans, pot ser a finals de febrer ja m’hi començ a posar, a fer comandes i tot això”, argumenta, “i més avui dia, que surts de la campanya de Nadal i ja t’has de posar amb la de Sant Jordi, i això significa molta feina... Fins al darrer dia encara ens estan arribant novetats, saps que n’hi ha!”. I precisament perquè sap que hi ha moltes hores de feina i que fan falta moltes mans, té clar que si l’any que ve la necessiten a Quart Creixent, mal ja no hi faci feina, ella hi serà. “Serà estrany, viure-ho des de l’altra banda, perquè fa molts anys que no ho faig”, confessa, “però m’imagín que també serà especial”.

Era març de 1993 quan Miquela Serra va començar com a llibretera a la botiga situada al carrer de Can Rubí de Palma ISAAC BUJ

Aquesta mescla de sensacions l'acompanya quan intenta definir què significa per a ella el seu darrer Sant Jordi com a llibretera, que investirà amb les mateixes ganes de sempre però que sap que és ben probable que acabi amb qualche llàgrima a punt de vessar. “A tots ens arriba l’hora de retirar-nos, tard o d’hora, i també tenc il·lusió de passar temps amb els nets i amb la família i tot això, però he gaudit molt de fer feina, jo”, afirma amb absoluta honestedat. Sobre qui la succeirà, encara no hi ha res decidit i ella té pocs consells a donar, ja que és conscient que els seus mètodes poden haver quedat una mica antiquats: va pertot amb paper i bolígraf, amb una mecànica pròpia per gestionar les vendes i els albarans, i prefereix que qui vingui

darrere ella trobi també la seva pròpia manera de funcionar.

“Hi ha hagut moments en què ha estat difícil, que una llibreria exclusivament en català sortís endavant”, reconeix, “i ara no vivim bons temps, amb totes les coses que passen al nostre voltant, i no només en relació amb la llengua: parl també d’internet i el comerç digital, per exemple. Que la llibreria Quart Creixent hagi arribat als 42 anys només amb llibres en català no ha estat fàcil, hem patit per la seva supervivència, però després tot el que me n’enduc és sobretot felicitat. Hi he conegut molta gent, escriptors i clients, que no hauria conegut si no hagués estat aquí, i també hi he fet molts amics”, relata Miquela Serra, resumint la seva experiència de 31 anys.

Les hores prèvies a Sant Jordi les passa dins Quart Creixent, fent capses i preparant tot el material amb què aquest dimarts, ben prest el dematí, tornarà a la plaça Major per viure-hi el seu darrer Sant Jordi amb Quart Creixent. Entre les desenes de novetats que hi durà s’hi troben també alguns llibres que recomana a tothom, any rere any. Un d’ells és *La vida il·lustrada*, un volum de Lisa Aisato amb il·lustracions oníriques en què, a través d’elles, l’autora fa un repàs poètic de les diferents etapes de la vida. A la part final s’hi llegeix que “I, de sobte, som nosaltres qui ens fem grans. / Hem de començar a cantar la cançó dels jubilats / però és ben estrany. Per dins encara ets un jove de vint-i-dos anys”, paraules que de ben segur ressonen en aquesta etapa de la llibretera. “No m’he cansat de recomanar-lo i de regalar-lo tots aquests anys”, diu Miquela Serra, entusiasmada, “però saps què és el més curiós de tot? Que després de regalar-lo tantes vegades som jo qui no el té!”, exclama entre rialles “perquè qui és que regala llibres als llibreters? Ningú! Et donen qualsevol altra cosa, abans que un llibre, i aquest no l’he arribat a tenir mai!”. Qui sap si aquest Sant Jordi, el

darrer en què ella hi serà com a llibretera de Quart Creixent, serà el primer en què li comencin a arribar llibres en forma de regal.